

Bemærkninger til forslaget.

Ved nærværende søges om folketingets tilslutning til ratifikation af to af den 48. internationale arbejdskonference vedtagne ændringer i Den internationale arbejdsorganisations statut henholdsvis angående medlemskab af organisationen og gennemførelse af konventioner. Ændringerne er optaget som bilag til nærværende forslag.

ad artikel 1 i statuten angående medlemskab:

På den 48. internationale arbejdskonference i Genève i juni/juli 1964 vedtoges det som bilag 1 af trykte dokument om ændring i Den internationale Arbejdsorganisations statut.

Formålet med ændringen er at åbne adgang for arbejdsorganisationens generalkonference til at udelukke fra medlemskab af arbejdsorganisationen ethvert medlem, som af De forenede Nationers generalforsamling er blevet udelukket fra medlemskab af FN.

Baggrunden for ændringsforslagets behandling på arbejdskonferencen er at finde i en rapport fra en af ILOs styrelsesråd nedsat særlig komité til behandling af spørgsmål i relation til Sydafrika. Komitéens opgave var at finde frem til bidrag, som ILO kunne yde til den fuldstændige eliminering af apartheid, og at fremsætte forslag til sådanne ændrings gennemførelse, hvorved konstitutionens principper kan respekteres og den menneskelige værdighed beskyttes.

I henhold til artikel 5 i De forenede Nationers pagt kan et medlem, mod hvilket forebyggende skridt eller tvangsforanstaltninger er blevet iværksat af sikkerhedsrådet, på dettes forslag af plenarforsamlingen suspenderes i udøvelsen af medlemskabets rettigheder og privilegier. I henhold til artikel 6 kan et medlem af De forenede Nationer, der vedblivende har krænket de i pagten indeholdte grundsætninger, af plenarforsamlingen udelukkes af organisationen på forslag af sikkerhedsrådet.

Der er ved arbejdskonferencens vedtagelse af den foreslåede ændring tale om en rent teknisk revision af ILOs statutter, hvorved der afhjælpes en mangel herved, idet der ikke hidtil har været indeholdt nogen bestemmelse i statutterne, som muliggør en samordning fra ILOs side med en af De forenede Nationer vedtagen beslutning om udelukkelse eller suspension.

Det må anses for ønskeligt, at Danmark tiltræder dette dokument, som blev vedtaget af arbejdskonferencen med 236 stemmer for, ingen imod, og kun 2 som afholdt sig fra stemmeafgivelse.

Ifølge arbejdsorganisationens statut, paragraf 36, kræves der ratifikation eller tiltrædelse fra $\frac{2}{3}$ af organisationens medlemsstater, heraf fra 5 af de 10 permanente medlemmer i styrelsesrådet, som repræsenterer stater af størst industriel betydning, for at give ændringen bindende virkning.

ad artikel 35 og 19 i statuten angående konventioners gennemførelse:

Et arbejdsudvalg under arbejdsorganisationens styrelsesråd havde til arbejdskonferencen i 1964 udarbejdet forslag til ændring af statutternes artikel 35 om medlemslandenes forpligtelser ved gennemførelsen af ratificerede konventioner for så vidt angår ikke-selvstyrende områder, hvori der toges udgangspunkt i en resolution om udslettelse af kolonisystemets virkninger, som vedtoges af Den internationale Arbejdskonference i 1962.

Ifølge det vedtagne forslag, der er optaget som bilag 2, ophæves den nugældende artikel 35 og erstattes af et nyt stykke 9, der skal føjes til artikel 19, som omhandler medlemsstaternes forpligtelser med hensyn til de konventioner og henstillinger, der vedtages af Den internationale Arbejdskonference. I dette stykke 9 bestemmes, at medlemsstater, som ratificerer konventioner, forpligter sig til — med det formål at fremme en universel gennemførelse af konventioner for alle befolkninger, herunder sådanne som ikke har opnået fuldt selvstyre — så vidt muligt at tiltræde konventionernes bestemmelser for alle de territorier, for hvis internationale forhold de er ansvarlige. Samtidig indeholder stykke 9 en bestemmelse om de tilfælde, hvor konventioner omhandler forhold, som falder indenfor et territoriums selvstyrende beføjelser (stykke 9a).

For Danmarks vedkommende har bestemmelserne i det foreslåede nye stykke 9 betydning for forholdet til Færøerne og Grønland. Den foreslåede bestemmelse om de tilfælde, hvor konventioner omhandler forhold, som falder indenfor et territoriums selvstyrende beføjelser, altså for Danmarks vedkommende indenfor det færøske hjemmestyres kompe-